

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.
Ára évenként 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhatsós sorát először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor
5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bérletdíj. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.
A nyilatkozati cikkek sora után 15 kr. előlegez beiktatás mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középuteza, STEIN J. könyvkereskedése.

A népesség, birtok és adó viszonya Erdély nemzetiségei közt.

Sok helyről fel levén szólítva aziránt: hogy mi módon lehetne az Erdélyben lakó három főnemzetnek földbirtok-arányát meg tudni? mostani zordon fellépéstől ezen ügynek kipuhatólására szántam. Nem állítom, hogy ezen cikkem csálhatatlan egybeállítás volna, de a mennyire zavaros és bizonytalan statisztikai viszonyaink engedik, a mint mondám nem biztos, de az igazságot leginkább megközelíti; mit bizonyít az, hogy három külön bűző alapon indulva ki, mégis a végeredmény kevés számkülönbséggel ugyan az.

Igenis tudom, hogy sikeresebb dolgozatot készíthettem volna, ha több ezrekre menő belineázott iv papirokkal, mind a 8 katasztális hivatalnál megjelenve, s mindenütt azon környéket leginkább ismerő egyéneket felvéve, egy néhány hétig dolgozhattam volna; de erre három főkullek kell u. m. felsőbb engedelem, pénz, és idő, s miután a középsővel az Isten nem áldott meg, úgy az egész csak egy székely óhajtatásnak marad; majd midőn a statisztikai bizottmány nemcsak óhajtatás lesz, akkor majd az alaposabb munkát készíthet, s hibáit mat kijavíthatni képes leszen.

De addig lássuk ezen kiszámításomnak rövid kivonatját, miután igen is tudom, hogy egy tüzetes statisztikai munka nem a hírlapok hasábjaiha való; ezt is csak azért teszem, hogy miután töltünk magyaroktól mindent el akarnak vonni, legalább lássák, hogy anyagiilag is többet bír a magyar és székely nemzet magára, mint a többi nemzet egyetemesen.

A nemzeti birtokarány kipuhatólására három alapot vettem fel: u. m. 1) a földterhermentesítési munkálattal; 2) főmérnök Mersich számítását; s 3) a jelenlegi földadót.

Előre meg kell jegyezmem, hogy Erdélyről mindenkor úgy szólok, mint ha a partium még része volna, ezt pedig azért kell tennem, mert mind a katasztális, mind a földterhermentesítési munkálattal, mind a mérnök számítása, mind végtére az adó annyira egybe van kötve, hogy külön Erdélyről biztos adatok hiánya miatt jelenben nem lehet szólni; úgy azt is meg kell jegyezmem, hogy a lakosok számát kerek számban 2,200,000-re vettem fel, melyből 200,000 feloszlik a zsidók, cigányok, az úgy nevezett idegenek és örmények közt, s így marad magyar, székely, Oláh és szász 2,000,000.

De kísértük meg magát az arányosítást, s legelőbb a földterhermentés szerint. Erdélynek területe 10,375,186 hold
Ebből terméketlen 389,219 „
A termő 9,985,967 „
A füstök száma 401,219 „
egy füstre 5 1/2 lelket számítva, a felszabadult füstök száma 173,781, s így ezeknek lélekszáma 955,795.

Ezen felszabadultaknak 2/12 része oláh, 1/12 szász és 2/12 része magyar leszen, ugyanis a legfelsőbb számításal sem juthat több felszabadult az oláhságra, hanem még kevesebb, mert ha a felszabadult füstöknek 2/12 részét vesztszük, úgy jut rájuk 130,335 füst, melyet 5 1/2 sokszorozva fog tenni 716,842 lelket, e pedig több, mint a mennyit számítani lehetne, miután az összes oláhság 1,200,000, ennek 2/12 része tenne 900,000, pedig mind össze 955,000 szabadult fel.

Miután a szász földet 186,692 oláh, és 149,752 szász lakja 1857 beli egybeírás szerint, úgy vegyük fel, hogy az oláhság felét bírja a szász földnek.

A termő föld levén . . . 9,985,967 hold
Szántó, kaszáló, szőlő és nádas 4,688,553 „
Felszabadult 1,615,574 „
Marad 3,072,979 „
A szász föld 1,550,000 „
Ebből terméketlen 58,268 „
Marad 1,491,732 „

miután a szebeni katasztális területben, mely többnyire a szász földet foglalja magába, van 558,573 hold szántó, kaszáló, szőlő, erdő és legelő pedig 582,491 hold, úgy felvehetem, hogy a megmaradt 1,491,732 holdnak fele szántó, kaszáló és szőlő, a más felének 1/4 része legelő, 3/4 része erdő. Ha ezen 745,866 hold szántót, kaszálót, szőlőt és nádasat kivonjuk a 3,072,979 holdból, úgy meg fog maradni a birtokosságnak 2,327,113 hold, de ennek is 1/10-dét vegyük, hogy az oláh birtokosság birja, úgy lesz szántókban, kaszálókban, szőlőkben és nádasokban a magyar birtokossága a magyar felszabadultakéval együtt 2,363,665 hold, melynek adója 630,580 ft, az oláh birtok 1,817,324 hold, adója 484,817 forint; a szász birtok 507,564 hold, adója 135,405 forint.

A legelő összege 1,164,407 hold, ebből a szász földön levő 186,466 marad 977,941 hold, melynek 2/12 része jelenleg a birtokossága, valamint az urbéri patens értelme szerint a legrosszabb esetben a megmaradt legelőnek 2/12 része, de ezeknek 1/10 része jusson az oláh birtokosságnak.

Az erdőknél már az arányt meg kell fordítani, mert itt jelenleg 2/12 része van a birtokosság kezei közt, s a 2/12 résznek újra a patens értelme szerint a legrosszabb esetben 1/12 része nekik kell hogy jusson, s ezeknek is 1/10-de az oláh birtokosságnak. Ezen arányokat pedig, hogy a birtokosság a legelőnek 2/12, és az erdőnek 2/12 részét bírja jelenleg, nem önkénylőleg vettem fel, mert ugyanis Erdélyben 2845 helység van, ebből, ha a szász földön levő helységek számát levonjuk, mely teszem 236, úgy marad 2609, ezen helységek közül jelenben 359 fizet 23,794 ft adót a közhelyekről, a megmaradt 2250 helységből ám fizessen 1125 még 20 ft, mely ténne 22,500 ft, és 1125 fizessen 10 ft, mely újra tenni fog 11,250 ft, mely összegeket bizonyára nem fizetik, úgy mégis ténne az egész 57,544 ft. Felvettem pedig a közlegelőket, melyekből még 2/12 rész a birtokosságnak jutandó, hogy 651,961 hold a felszabadultak része, egy-egy hold legelőnek egyre-másra a tiszta jövedelme 61 kr levén, s így teszem az adója 39,770 ft. Erdőt vettem fel a felszabadultaknak 1,191,202 holdat, melyeknek a 2/12 a birtokosságot illeti, egy holdnak egyre-másra a tiszta jövedelme 28 kr levén, az adója 33,354 ft. Összesen 73,124 ft, s így nem hogy igen keveset tettem volna fel a felszabadultak részére, hanem 15,580 ft-tal vagy annak megfelelő legelő- és erdővel igen sokat. A többi arányosítás úgy vétetvén, mint a szántóknál, teszem a magyar birtokosság és a magyar felszabadultak legelő része 521,568 holdat, melynek adója 31,815 ft, az oláhoké 508,558 hold, adója 31,040 ft, a szászoké 133,981 hold, adója 8,173 ft, Erdő a magyarságnak jut 2,561,084 hold, adója 71,710 ft, az oláhoknak jut 1,217,771 hold, adója 34,097 ft, a szászoknak 354,150 hold, adója 9,916 ft. S így a termő föld összesen teszem: a magyaroknak 5,446,317 holdat, ennek adója 734,115 ft, az oláhoknak 3,593,953 hold, adója 549,955 forintot, a szászoknak 995,695 hold, adója 153,495 ft.

Főmérnök Mersich szerint a magyar és székely birtok 5,800,000 hold, ebből levonva a terméketlent, marad 5,382,968, melynek adója 775,148 ft, az oláhoké 3,600,000 hold,

ebből termő 2,346,746 hold, az adója 481,931 ft, a szászoké 1,350,000 hold, ebből termő föld 1,153,377 hold, melynek adója 180,486 forint

Mi végtére a harnadik arányosítást illeti a jelenlegi földadó szerint, úgy Erdélynek jelenben a föld adójának 1,437,565 ft-nak kell hogy legyen, de miután Erdélyben a 25 ft adó fizetők a partiumon kívül 237,336 ft föld- és házadót fizetnek, úgy a partiummal együtt csakis föld adót a legkisebb számításban 240,000 ft adót számíthatunk, ha ezen összeget az 1,437,565 forintból kivonjuk, úgy marad 1,177,565 forint, a három nemzetet 2,000,000 véve fel, jut egy lélekre 59 2/10 krajczár egy számba nem vehető törtszámmal kevesebb. Miután a szász földet 189,000 oláh, és 151,000 szász lakja, úgy ezekre az adóból 206,333 ft jut, marad pedig 991,232 forint; itt lélek szám szerint esnek az oláhokra 114,637 ft, a szászokra 91,696 ft, de miután a szász földön is kevesebb oláh földbirtokos van,

mint szász, úgy itt is, mint a megyéknél vettem volt fel, csak kétharmadát vehetem úgy, mint földbirtokost, ezért lesz a szászok adója 129,908 ft, az oláhoké pedig 76,425 ft.

A megyékben és székelységeken laknak 585,000 magyar, 1,028,000 oláh és 47,000 szász, ezekre lélekszám szerint jutna a magyarságra 349,320 ft, az oláhságra 613,847 forint, a szászokra 28,065 ft, de miután az oláhok közül csak 2/3 része szabadult fel, úgy ezen 1/3 résznek 2/10 a magyaroknak, 1/10 a szászoknak kell felszámítani, s így lesz: a magyarok adója a megyékben és székelységeken hozzáadva a 240,000 forintot teszen összesen: 773,475 ft, s miután egyik földet a másikba véve a tiszta jövedelme 1 ft 44 kr, így a fenirt összegnek megfelelő föld összege 5,372,909 hold. Az oláhoké 485,656 ft, vagy 3,373,586 hold. A szászoké 178,434 ft, vagy 1,239,472 hold.

A három arány összeállítva a következő lesz:

	A földterhermentesítés szerint		Főmérnök Mersich szerint		A jelenlegi földadó szerint	
	Termő föld hold	Adó ft	Termő föld hold	Adó ft	Termő föld hold	Adó ft
A magyarok és székelyek . . .	5,446,317	734,115	5,382,968	775,148	5,372,909	773,475
Az oláhság . .	3,543,953	549,955	3,346,746	481,931	3,373,586	485,656
A szászok . .	995,695	153,495	1,253,377	180,486	1,239,472	178,434
Összesen . .	9,985,967	1,437,565	9,983,091	1,437,561	9,985,967	1,437,565

H. H.

Trónbeszéd,

melylyel Ő cs. kir. Apostoli Felsége a birodalmi tanács legközelebbi ülésénél a f. hó 15-ikén legkegyelmesebben beszárul méltóztatott:

„Birodalmi tanácsom tisztelt tagjai! Azon jelentéskeljes időben, melyben önök második ülésükre bészárulnak, növekedő szükségét érzem annak, hogy önöket, bázam főhercegeit, hercegeit, s a birodalmi tanács mindkét házának magas és tisztelt tagjait körültem összegyűlve láthassam.

Különös megelégedésemre szolgál Erdély nagyfejedelemségének alta'm meghívott s választott képviselőit is önök soraiban láthatni.

Még nem hangzott el az ünneplő örömszöveg, melylyel birodalom nyugati részén szilárd erőt képező országom, Austriával öt század előtt kötött egyesülését megtille, midőn a keleti határról önök, erdélyi követ uraim, örömteljes bizodalommal léptek a közös tevékenység azon pályájára, a mely egy új és napontinkább erősítő köteleket fon népeim körül.

Valódi elégtétellel üdvözöltem ezen jelenéseket, melyekben az én szándékaimmal való alkalmas egyetértés kifejezését és a boldog jövő kezét ismertem fel.

Mig általánvéve a birodalom helyzete, szellemi és anyagi fejlődésének haladása a lefolyt években is öröndetes észlelésekre nyújtott alkalmat, addig benső szomorúsággal töltött el azon inség, melylyel magyar királyságom némely részei a rossz termés folytán sújtattak. Önök uraim a szorongatottokról testvéri részvétellel emlékeztet meg, kormányom törekvéseit erejükhez képest támogatták.

Remélhetem, hogy ezen szorongatás tartósan fog enyhítettetni.

Ámbár a bészárul ülésnek, a törvényhozás bevezetett tényét tekintve, nem gazdag, sikeretlennek még sem állíthatatik.

Több törvényes határozat, melyek a belső állami szervezetre és az elismert kormányok névre fontosak, kerültek ki önök tanácskozásából és nyerték meg szentesítésemet.

Keleti Galícia és Bukovina, egy országai-kom keresztülvonuló vasút iránt táplált remények teljesítéséhez közelebb jutottak. Erdély nagyfejedelemségem hasonló tekintetbevételére czélzó javaslat, sajnálkozásomra, nem részesült ugyan a remélt elintézésben, azonban akaratom s a kormány énk gondoskodása arra lesz fordítva, hogy e pályavonal, melyet én Erdélyre nézve igen előnyösnek s egyuttal a birodalmat illetőleg is fontosnak ismerek el, nem sokára létesíttessék.

Több előterjesztés, melyeket kormányom adott önök elé, valamint az önök által kezdeményezett javaslatok oly mély méltánlaltal

találkoztak, hogy a tárgyalásoknak a közelebbi években leendő folytatása alkalmakor fontos előmozdítást fognak nyújtani.

Tevékenységet az államháztartás rendezésére fordíták önök legkitünőbb módon.

Kormányom előleges költségvetésének a birodalmi tanács mindkét háza részéről létrehozott pénzügyi törvényben történt megállapítás által a pénzügyi mivelet alkotmányos alapja a folyó 14 bavi közigazgatási időszakra iztosított.

Önök beleegyezése által, a tavalyi adó és illetékfelelőlése folytatására, valamint az államhatalmának felhasználására, lehetővé tette azon kiegészítés és fűdőzés, melyet a rendkívüli államszükséglet a jelen pénzügyi évben követel.

Ha mindjárt az egyenes megadótatásra vonatkozó s kormányom által önök elé terjesztett reform-mű a törvényhozás ezen ágának terjedelme és fontossága miatt a lefolyt évek alatt nem véthetett is mindkét házban tanácskozás alá, a törvényjavaslatok és az tudokainak közlése folytán, mégis közelebb megismerkedtek önök az előterjesztéssel s az ennek alapját képező rendszerrel, és az adó-reform éppen oly nagy, mint fontos kérdésnek a legközelebbi ülésükben leendő megoldása lényegesen elősegített.

A legújabb idők következményes eseményei Ausria belviszonyairól a külső helyzetre irányoztak tekintetünket.

Azon óhajtatás által lelkesítettve, hogy magamat egészen birodalom háborítlan fejlődésé s jólété, valamint virágzása körül gondoskodásnak szenteltem, semmitsem mulasztottam el, hogy a birodalom számára a benső általakulás korszakában kétszeresen drága kincset, a békét fenntartsam.

Austria hivatásában fektűt, hogy minden lehető megtámadás ellen erős legyen, de a népek tanácsában békészerető hangon szóljon.

Kormányom viszonyainak barátságos jelleme Európa nagyhatalmai irányában, megelégedésemre, tökéletesen megfelel ezen érzületeknek.

Azonban a Németország és Dánia közti viszonyokban évek óta fenyegető válság kitört és kormányom engesztelő befolyása dacára is barzias eseményekig fokoztatott.

Mint német fejedelem a holsteini szövetségi executió kivételére szükséges katonai rendszabályokban, a szövetség határozatai szerint résztvettem, és a porosz királlyal egyetértőleg, szükségesnek tartottam, Schleswig hercegségét azon kötelezettségek teljesítéséért záloggyanánt elfoglalni, melyeket Dánia a német hatalmak irányában elváltat, de egész makacs-sággal tekintet nélkül hagyott.

A schleswig-holsteini szövetséges egy: stult

hadserg jeles vezénylete valamint hősiessé-
tése Austria, Porosz- és az összes Német-
ország jogának s becsületének gyors s fényes
elégeltelt vívott ki.

Örömmel látom, hogy porosz királyi szü-
vetségesemmel együtt működésemet dicső siker
kíséri, a mely nem dicsvágyra s hódításokra
célzó, hanem az igazságosságra, melyet Eu-
rópa ismer.

Bizton hiszem, hogy e siker a jogaiban
régóta megsértett országnak, melyért azt Po-
roszországgal szövetségbe kívántuk, szerencsés
jövőt biztosítand és a világ s drága hazánk
békéjét nagyobb mérvben nem veszélyeztetendi.

Körülállva birodalmam képvisellete által,
kétszeresen örvendek ezen ünnepélyes órában
azon szerencse fölött, melylyel az ég Austria
fegyvereit megáldá s a győzelemnek, melyre
zászlóit vezeti.

Mert tudom, miképp az öröm ezen érzetében,
az éretlenség vértéké elismerésében és
mindenütt egyetértésem velem hű népeim,
hol arról van szó, miszerint Austria neve ma-
gasra emelkedjék.

Önök lelkesült szavakban bizonyítják be a
világ előtt ezen egységet. Erre bizalommal s
jogos büszkeséggel tekintetünk, ez mint úra-
ga erejét őrizendjük meg, mert rendíthetetlen
hatalom rejlik benne.

Birodalmi tanácsom tisztelt tagjai! Önök
a hazafiai kötelezettség teljesítés érzetével —
melyet én halásan elismerem — térendnek vissza
hazájukba.

Austria megmutatá, hogy megifjult alakja-
ban megőrzé régi jó szellemét és állami életé-
nek új, szabad pályájára erejének s dicsőségé-
nek örökségét vitte magával.

Kegyelmem kíséri önöket; az ég keze, va-
lamint eddig, jövőre is védőleg s oltalmazólag
örökdiék önök, a birodalom és népei fölött!

Az orsz. muzeum-egylet nagy gyűlése febr. 15-én.

Titkári jelentés.

(Folytatás.)

Az egylet folyó jövedelmeinek három for-
rása van, u. m. az alapítók elköltötté ka-
matja, az évi részvényesek évi járuléka és a
muzeum egyes intézeteinek saját jövedelmei.
Mennyi kamatot biztosít az alapítók, már
fenebb ki van mutatva; 10,822 frt 40 kr ka-
mat kellene, hogy gyűljön egy évre, kellett
volna, hogy 1863-ra is begyűljön. E helyett
a pénztárkimutatásból látjuk, hogy alapítók
kamataiban 1863-ban nem gyűlt be több,
mint: 8209 frt 71 kr, tehát ez évben külön
maradt kamathátralék 2612 frt 69 kr. Amde
ez nem az egész kamathátralék, nem is az
1863-i hátralék, mert a befizetett kamatok
tetemes része nem a folyó 1863-i, hanem a
lejárt 1862 sőt 1861 és 1860 évekre fizet-
dött be, a valóságos hátralék e tételekből
tűnik ki:

a) a kölcsön kiadott tőkéi után 1863 vé-
geig bezárólag van külön kamathátralék 8628
frt 10 kr;

b) az alapítványi magán kötelezvények
után 2858 frt 17 1/2 kr, összesen **11,486 frt
27 1/2 kr**; tehát dacára annak, hogy az
egylet adósainak és az alapítóknek egy része
pontosan befizeti a kamatait, több, mint az
egész alapítókének egy egész évi kamata.

A mikor a muzeum-egylet alapítására az
aláírási ívek begyűltek, ez íveken évi rész-
vényesnek 10 évi kötelezéssel 1500-nál több
aláíró volt; a mikor az egylet megalakulása
után kimentek a felszólítások az ígéretek be-
váltására, 1860-ban begyűlt 875 részvényile-
tek, mely ennyi illetéket 10 évre, illetőleg a
kötelezett haláláig, ha előbb bekövetkeznék,
biztosított. Az alapszabályok értelmében csak
e 875 illeték befizetőit lehetett részvényes
egylettagnak tekinteni, csakis ezt a számot
lehetett a remélhető jövedelem felszámításánál
alapul felvenni. Az igaz, hogy 1860 óta egy
néhány részvényesünk elhalt, de csatlakozott
ismét új részvényes is, és a részvényesek
száma tehát nem csak nem fogyott, sőt szá-
porodott. És mégis mi jövedelmet nyújtott e
875 részvényes a muzeumnak?

Az igazgató választmány a más egyletek-
nél tett tapasztalás után jól tudván, mily
gyenge alap ez a részvény, már az 1861-ki
kötségvetés készítésekor csak 548 részvényre
számított, amaz évre be is gyűlt 485; e le-
verő tapasztalás után 1862-ben csak 350 rész-
vény szerepelt a remélhető bevételek közt,
látunk ugyan 565 részvényt bevétve, de ezek
közül 85 1861-re szólóan csak 480 jött be
1862-re, ez arra bátorította a választmányt,
hogy 1863-ban ismét 350 részvényre számít-
son, de fájdalom, az ez évben begyűlt rész-
vények száma mindössze csak 478-ra ment,
és ebből 221 eszven 1860-, 1861- és 1862-re,
1863-ra csak 257 esik, úgy hogy a t. köz-
gyűlés eleibe terjesztendő 1864-ki költségve-
tése az igazgató választmány csak 260 rész-
vényt tett fel. Összeszámítva a részvénybeli
hátralék teszen:

1861-re 298 részvény vagyis	1490 frtot
1862-re 395 " " "	1975 " "
1863-ra 618 " " "	3090 " "

Összesen: 6555 frtot

oszlótrák értékben, a mely 1863 végeig még
nem volt befizetve.

Ha ily hátralékok csak a muzeum-egylet-
nél fordulnának elő, az igazgató választmány
vádolhatná magát, hogy tán nem járattott
elégé utána ez illetékek felszedésének. De
az igazgató választmány nem mulasztott sem-
mit, a mi csak némi sikert ígért. Országsszerte
minden jelentékeny helyen van egyleti meg-
bizott, e megbízott uraknak ki van küldve
azoknak a tagoknak a névsora, a kiktől mint
hozzájók legközelebb lakóktól az illetékeket
és kamatokat felszedjék, e megbízottak nevei
egy néhány izben a lapokban ki is voltak
hirdetve, hogy magok a tagok is tudhassák,
kihez fizessenek be, minden megbízottnak a
kezénel vannak nyomtatott nyugtamtinták,
hogy a felszedett pénzről ideiglenes nyugtát
adhasson, majd a lapok után, majd hivatalo-
san a választmány üléséből, majd külön a
pénztárnok részéről mentek ki általános és
személyenkénti felszólítások és nógatások a
befizetésre; mind eredmény nélkül. Az igaz-
gató választmány nem bocsátkozhatik annak
a megvizsgálásába, hogy e nem fizetésnek
általában vagy egyeseknél mi az oka; de kö-
telességének tartotta a hátralékösszegek rop-
pant nevelkedésében oly feltűnően nyilvánuló
és szomorító tényét elterjeszteni a t. közgyűlés
tájékoztatására végett.

A kádott kölcsönök kamatait pontosan
nem fizető adósokkal szemben keményebben
is lehetett fellépni. Az igazgató választmány
ezt is megtette, a legkedelmesebbek ellen
törvényes keresetet indított. Mi eredményel,
elképzelheti mindenki, a kinek a mostani idő-
ben efféle pere volt; a per foly, pénz nincs.
Az alapítók és részvényesekkel szemben,
noha beadott kötelezvényeik alapján lehetne,
igen könnyen felfogható okokból nem akart
a választmány e végletekhez nyulni.

A muzeum intézeteinek 1863-ban követke-
zők voltak a jövedelmei:

1) a könyvtárnak az eladott duplumok ár-
ból 583 frt 65 kr.
2) a kertnek szénából és virágokból 221
frt 28 3/4 kr, e jövedelmeket a megállított szá-
bál szerint csak is az illető intézetek levén
szabad fordítani, alább az illető rovatok alatt
ismét szólnunk róla.

Ezt előrebocsátván, jegyezzük fel, hogy az
egylet folyó jövedelme a lefolyt évben te-
szesen 10604 frt 46 kr. Ehhez adván az 1862
évi pénztármaradékok 124 frt 48 3/4 kr; állott
rendelkezésre folyópénzben 10727 frt 94 3/4 kr.

Lássuk már most, mit és mire költött a
választmány?

Igazgatásra és kezelésre elkölt 386 frt 78
kr, a valóságos költség 417 frt 50 kr, de eb-
ből 30 frt és 72 kr. nem fizetődött ki 1863-
ban. Ez összeg 17 frt 50 kr. felülköltséget
mutatva, de e felülköltség csak látszó, min-
tán a beadott és átvizsgált számadás szerint 25 frt
57 kr. a gazdai kézi pénztárban, mint pénztár
maradék ajtött 1864-re. E szerint tisztába hoz-
ván a tételt: utalványoztatott e rovatra 417 frt
50 kr. Ebből a pénztár kifizetett 386 frt 78
kr; adós még a pénztár 30 frt 72 krral.

Ellenben a gazdai kézi pénzárban még
lévén 25 frt 57 kr. készlet, az e rovatba tartozó
költések tiszta összege **391 frt 93 kr**, a mi
a praeminált 400 frthoz képest nem csak fe-
lül költséget nem mutat, sőt 8 frt 7 kr meg-
gazdálkodást tüntet ki.

Állandó beruházásokra utalványozott az
igazgató választmány 1863-ban 880 frt 80 kr.
tehát a praeminált 1000 frthoz képest 119 frt
20 krral kevesebbet. Ezt se fizette ki a pénz-
tár egészen, hanem a mint a kimutatásból ki-
látszik 721 frt 40 kr. kifizetődött, adósok ma-
radtnak 159 frt 40 krral.

A rendszeresített fizetésekre elkölt 7137 f
66 2/3 kr, minthogy azonban ebből 175 forint
szállás pénz, még 1862-re tartozik az 1863-iki
valóságos költség csak 6962 frt 66 2/3 kr, a
mi a praeminált 7166 frtnál 203 frt 33 1/3 kr-
al kevesebb. Ez onnan van, mivel a kertész
300 frnyit fizetése csak februáriusban kezdett
folyni, tehát január 25 frt helyett csak 16
frt 66 2/3 krt kapott, a preparator csak febru-
arban állott be, könyvtárnoki segéd Török Fe-
rencz pedig szeptemberben elhalálozván az utol-
só évnegyedi fizetést nem vette ki. Ellenben
utalványozott a választmány Láposi László
szolgának 20 frt jutalmát, Török Ferencz te-
metési költségeire 40 frtot, Böhm Mihály ír-
noknak a könyvtár mellett tett 3 havi kiségi-
tő szolgálatért 45 frtot.

A természeti tár gyarapítására volt praemi-
náltva 600 frt, utalványozott a választmány
333 frt 24 kr, tehát 266 frt 79 krral keve-
sebbet, de még ezt se fizette ki a pénzár, mert
kifizetett csak 278 frt 11 kr, adós maradt
55 frt 13 krral.

A könyvtár gyarapítására volt praeminál-
va 1200 frt, utalványozott a választmány 1538
frt 41 kr, tehát 338 frt 41 krral többet, de
ez nem felülköltség, minthogy a könyvtárnak

a mint fellebb említve volt, 583 frt 65 kr.
saját jövedelme levén, ha ezt az utalványozott
összezhöz lettjük, a praeminárból csak 954
frt 76 kr. utalványozódott és így el sem költ
egészen, megmaradva belőle 245 frt 24 kr.
A pénztár azonban ez utalványozott 1538
frt 41 krról nem fizetett többet, 681 frt 14 kr.
és ennél fogva adós maradt 257 frt 27 krral.
A könyvtára utalványozott összeg két ága-
ra oszlik, ugyanis könyvre és folyóíratra ment
1173 frt 66 kr., könyvkötésre 364 frt 75 kr.
A régiség- és éremtár gyarapítására nem
volt praeminálva semmi, elkölt 278 frt 50
kr, ebből fizetésekre ment 275 frt 50 kr, iga-
zításra 3 frt.

Nyomatványokra volt praeminálva 900
frt. Utalványozott a választmány 1,193 frt 25
kr, tehát látszólag 293 frt 25 kr felülköltség
mutakoznék. A praemináre azonban itt sincs
tűltetve, mert egyfelől az utalványozott tisz-
teltdíjakból visszaadódott 40 frt 62 1/2 kr,
továbbá elkölt nyomatványainkból bejött 236
frt 35 kr, összesen **276 frt 97 1/2 kr**, a mit
leltűvén az utalványozott 1,193 frt 25 krról a
valóságos kiadás 916 frt 27 1/2 kr, tehát a
felülköltség csak 16 frt 27 1/2 kr, a mely an-
nál is inkább tűrhető, mivel a nyomatványai-
nk után cserében kapott kiadványai egyne-
hány bel- és külföldi tudományos társulatok-
nak ezt bőségesen helyreállít.

Egyébaránt az utalványozott 1,193 frt 25
krról a pénztár nem fizetett többet mint 471
frt 35 krt és ennél fogva 721 frt 90 krral
adós maradt.

A fenn említett jövedelem a nyomatványok-
ból nem jelenik meg a bevételek közt, a mi
onnan van, mivel nyomatványainkat ugyanaz
a könyvtárban árulja, a kiktől mi is vesszük a
könyvet; minthogy pedig a fenebbi kimutatás
szerint még öt nem fizetett ki, mi se vehet-
tük be töle azt, a mi javunkra esik.

Építésre és igazításra nem volt praemi-
náltva semmi elkölt 1,276 frt 57 kr, e költsé-
ségnek nagyobb részét felemészítette az érem-
és régiségár helyiségének beállítás és bizo-
sítására; a pénztár erre is csak 1,021 frt 54
krt fizetett, tehát adós maradt 255 frt 3 kr.

A kertre praeminált 300 frtra, utalványo-
zott a választmány 429 frt 79 krt, ebből le-
ltűve a kert saját jövedelmét 221 frt 28 3/4 krt,
marad a praemináre terhére 228 frt 50 3/4
kr. It is a pénztár csak 379 frt 79 krt fize-
tett ki, adós maradt tehát 50 frttal.

Vége adóba fizettünk minden praemináre
nélkül 9 frt 61 krt o. é. (Vége következik.)

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET

G.-Fejérvár, febr. 6.

Tolmácsolom kiváló hálára méltó bizonyí-
tást annak, hogy buzamos idő óta távol-
ról kegyelmes püspök urunk, ft. Haynald
Lajos ó excellenciája kegyes mtködéseiben
ma is közöttünk van. Ugyanis magyarhoni
helybeli inségeseink javára az idevaló főök-
bizottmányhoz 1864. jan. 30-rol ó nmlga ré-
széről áttétetett 100 frt; közudomás, hogy
ugyan ó nmlgának régibb köznyradománya-
képpen e célra innen Kolozsvárra küldetett
volt 400 frt; e nemes példák által indittatva,
a k.-fejérvári ft. káptalan a maga részéről az
idevaló főök bizottszághoz mult hónapban át-
tenni kegyeskedett 100 forintot; méltóságos
Barts József ur, ki a püspöki uradalmakat
szűkölködő munkásokkal látta el, s őket több
uton-módon kegyeskedett gyámolítani, a maga
részéről 20 frtot; a helybeli inségügyi főök-
bizottmány egy régebben általa rendezett zene-
estélyből bevett 1 os. aranyat s 21 frt 50 kr;
a helybeli polgári kaszinó mult hó 25 én tar-
tott táncgyűlésmának tisztajövedelmét 129 frt
ostr. értékben.

Mindenzen nemeslelkű adományok, mint
értesültem azon föltétel alatt volnának a hely-
beli bizottmányunk átadva, hogy azok ne kül-
deszenek fel a központi inségügyi bizottmány-
hoz, miként ő excéja multkor 400 segélye-
vel történt, hanem az illető szűkölködők
fentartására fordítottassanak, még pedig azért,
mivel e városban jelenleg is több van 100
inségese, kiknek érdekében a központi bi-
zottmány kellő figyelemmel tudomásunk szer-
int mindaddig nem rendelkezett; továbbá,
mert napi esemény, hogy a szűkölködők ezen
ítteni száma e város menhelyszerű központi-
sága és egyedülisége miatt, naponként szapo-
rodik.

Idé járul azon nevezetes körülmény, hogy
— miként nálunk közudomás — a szomszéd
dél-szaki szász atyfiak és városok, mint szin-
tén a tehetősb oláhok feltűnő részvétlensé-
gét tanúsítanak vegyes nemzetiségű insége-
seink iránt; sőt hiszerint a rend- és csend-
őrséget a közel Szászsebesben meg is kettőz-
tették azon személy- és vagyonbiztonság ér-
dekében (!), mely nálók az odarohanó insé-
gesek nyomasztottsága és merészsége által
állítólag fenyegetve volna. (?)

Igen érzékenyen és felelőssé sajnálók,
ha ezen eljárás csupán esinos ürtűgy
volna szegény magyarbóniaink mellőzésére;

mert részökről eme fenyegető állás legalább
Erdélyben mindaddig páratlan. Annnyit azo-
ban hinnünk könnyű, hogy kolduló iparon-
czok s más fosztos kiképzett acquisitorok,
kik inségeseink czége alatt néhol csoporton-
ként mutatkoznak, s kedvezőbb helyeken szem-
telenül s erőszakoskodva viselik magokat,
alkalmat a szomszédok eme vigyázatos intéz-
kedésére adhatnak. Elég hozzá, hogy insége-
seinknek délfelé, a regius fundus felé eké-
pen hírok is meglevén rontva, a szászoknál
mit sem reménylenek, s feltűnő reménnyel
huzódnak e város felé; az észak felől jövő
inséges szintén nem megy e városban, vagy
legfőlebb Alvinczen alól; miért is ezen város-
beli főök-bizottmány, illetőleg szűkölködők
a központi inségügyi kormányt folytonos, ki-
váló és tényleges figyelmét igénylik.

Végül haládatos köszönet a nemeslelkű
adakozóknak, s elismerés a helybeli főök bi-
zottmány közegeinek, kik szegény atyánkál-
nak fenmaradását oly tűrhető eredménnyel
eszközlek és eszközök.

Tusnadi.

Hírlapozás, jan. 30.

Ámbár akár mily tárgyról jobb szeretem
írni, olvasni, beszélni, hallani másokat, mint
írok s beszélek magam; mindazonáltal jelen-
ben lelkem a multnak fátályába buva, a jö-
vendőnek homályába tekintve, legisleginkább
e valóságos időben, hogy jóra termett, jóra-
való édes székegy nemzetemről avatott tollal
írt, siró nemzetemet anyagilag, szellemileg
s stílyedéstől menthető, vidékünkől netalan távol
eső honfátársainktól nemzetem egykori befo-
gadására szánt felépítendő háznak talapzatára
létrejött végett egy porondszemet tegyek;
legkivált, mert hitem s meggyőződése, mi-
ként jóra emert minden nemzet, aként jóra-
termett észlelő székegy nemzetem is millió
akadályok szirtjén s örvényen áthatolva a
tudomány palladiumába, elvégre átláthatja s
átlatandja, miszerint a különféle tudomány
palladiuma mindig csak elmélet akkor, mikor
a bőleselés panthenonja valódi világosság
és élet; habogy az élettel bíró ember magába
szállva e két iker gyermeket, az üdvös hala-
dás két sokszorozóját, a közhöltség két
talapját, az egész emberiség pályája színvo-
nalán magához szorítja, a jó akaratként, mely
csak egyedül jó, megbecsült megtestesülésé-
ben; célszerűen látom vidékünkben egyházi
s községi életünkben felkelt nevezetesebb dol-
gokat érteni.

Mindamellett is, hogy a kenyér olosó,
munka drága nincs szegénynek szorultsága;
tavaszon, nyáron, őszön mindkét nembeli oly
sok ember-csoport, csak a felvidékről részint
párakkal, részint tenyérrel munkálkodás vé-
gett Moldová a ment, hogy népes vidékünkben
a hiány feltűnt. Azonban ráakadtak a nyom-
rultak Lám: némelyikük rosszasa, némelyi-
kük az eszés, némelyikük beteges mián
nem dolgozhattak, s kik keveset dolgozhattak,
s dolgoztak is, a fizetésekor megcsalattatván
részint Moldvában veszték, részint mindenük-
ből kifogyva jöttek ez érték szűlőföldjük szép
határai. Mint világosságra jött K. falvi román
R. E. Moldvában szanaszt, s legkivált Brail-
lában, hol leánya kéjhölgyekkel üzerkedik,
Csik-, Kászón- s Háromszékből néhány év óta
több feslett s vásott, szegény s gazdag nő-
személyek közt, szerény erőlyes fiatal tapasz-
talatlan leánykák is, édes nemzetünk ily
virágbimbóit is elvitette s naponta viszi, hogy
a virágbimbók élettelt szirmaiból, az önkény
s kéjvárszai még az élet nedvét is kiszívják.
E szerencsétlen áldozatoktól fejünkint Brail-
lág egy arany füvardíjt veszen. Kapván
Brailában minden áldozatért egy-egy aranyat.
1860 dik év óta állítólag 68 nőszemélyt hor-
dott ki székegy cirkassziánkból a Vénus, Ba-
chus és Moleok oltárára. E nőszemélyek közé
számítottak S. falvból elvitt egy házias, egy
hajadon s egy megesett nő-személy, a két első
törökországi üzérnek eladta, az utolsót Brail-
lában lakó leányánál hagyta.

Bámulatos, hogy az 1860-dik év 1/4 ré-
szére befizetett adót, minekutánna ennek is-
méti befizetése terhe alól a szegény nyomorult
adózó nép magas helyről leiratban mentesít-
tetett, némely falvakban ismét befizetni sür-
getni akarják. L. falvában K. J. árva özvegy
Székelynő 9 o. é. frt adóhátralék tartozás
felhajtás végett a házához rendelt katonát,
hogy meglátta, a ház ájtarta a nőt, a nőnek
lélekbersége eltűnt, s már-már a tébolyodás-
hoz közel volt, mikor is egy jámbor lélek a
szerencsétlen megszánta s adóját kifizette.

A hadkötelességre korosultak némelyiké-
nek a hadkötelesség alól fölmentése végett K.-
Vásárhelyt összeült polgári s katonai bizottság
müködése előtt, alatt s után bezeug volt járás,
kelés, lótas, futás. A bizottmány a legigazsá-
gosabban járt el tisztjében. A hadkötele-
zéstől csak azon tanoncz mentesítették, ki
minden tantárgyból kitűnő, jeles. A mult év
karácson havában 143-dik szám alatt kelt
"K. Közöny" -ben érintett kántor-tanára vo-
natkozó minden okmányt a f. kir. főkormány-
szék felparancsolván; azon édes remény táp-

álja az illetőket, hogy a kántor-tanár visszaadatik az anyaszentegyháznak.

Habár a k. orbai R. K. főesperes s kézdí-széki királybíró urak új éven paroláztak, hogy a felvidéki „falusi iskolák” fölívágására mindent megtesznek s tettek is, mit csak lehetett, mind a mellett is a népiskolák szá-nandó nyomorult állapotban vannak. Kevés kivétellel az iskolák felszereltségük, rondák, setétek, hidegek; a tanárok némely helyeken közömbösök, hanyagok, nem elég képesek; a szülők magzatai tanítá-át, nevelését teen-dők legcsekélyebbikének, legutóbbikának lenni képzelik, tartják. Vannak iskolák, melyekben a teli korszakban is az iskola-gyakorló, os-kola köteles tanonczok száma úgy áll, mint az 1:3.

Hajnald püspök ur önmagának több la-pok szerinti lemondása, híre édes nemzetünk legalsóbb rétegétől, legfelsőbb rétegéig vallás-, rang-, helyzet- és körköltség nélkül nagy fájdalmat okozott, s bár egy lap a lemondást valótlannak állította, mégis a közös fájdalom meg nem szűnt, s mindenki óhajtja: Vajha a becses „Kölöny” is a lemondást valótlannak állíthatná! *)

Január 1-től 27-éig a mily nagy hide-geink valának, a legidősebb ember sem em-lékszik oly nagyra egyre sem. Malmok meg-állottak, kutak befagytak, madarak megder-medtek. Minden gazdasági czikk mily felette olos, a kereskedelmi czikk s a hus épp oly felette drága. Nemerai.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Reményi Ede bevégező hangver-seneyt Nizzában, hol hatszor lépett fel, Ge-nába utazott. Ott 2—3 hetet töltend, s a Carlo Felice színházban négyszer fog fellépni. Onnan Rómába utazik Liszthez. Ugyancsak Reményi Ede a „Hugenották” fölötti ábránd-ját a porosz királynak ajánlotta, ki azt el is fogadta. A mű Bécsben fog megjelenni. Ez ama ábránd, melyet Reményi Berlinben a po-roz király estélyén játszott, Meyerbeer zongorakiséréte mellett.

— A Schleswig-Holsteinban megsebzett magyarharcosok javára Pesten a „Zwischen-ack” helyi lap szerint segélyegylet van ala-kulában, mely közelebb adakozásra hívja fel a közönséget.

— Ujvidéken megjelenő „Napredaknak”-nak írják Bécsből, hogy a horvátországi or-szágyógyítás mielőbbi egybehívásáról gondol-koznak, azonban azt is tervezik, hogy azt különféle eszközök által a reichsrathba kül-désre bírák, mert az országyógyítást majd Fin-mében majd Eszéken akarják tartani, a hol tudniillik a kormány befolyása inkább érve-nyesíthető. Ugyanazon levelező írja, hogy a határvívidékek eltörlése helyett még a 4-dik zászlóaljakat szándékoznak mozgóvá tenni.

— Az „I. T.” írja: Mnt irtuk volt annak idejében, Pesten tornaegylet volt keletkezésében, mely a tagsági díj és magyar vagy német nyelv használata miatt két részre vált. A ki-sebb rész, mely a magasabb tagsági díj mel-lett német vezényletet igényelt, a Belezna-ykerti lovardában tornázott, míg a nagy hideg miatt félbe kelle szakasztania gyakorlatait. A szélesebb alapu csoport és a magyar vezény-szót pártoló többség az öt-pacírta utcában rendezte meg magának kényelmes torna-termet, s azt, tagjainak száma több százra menvén minden kellekkel bőven és jól ellátta. A terem könnyen fűthető levő, a tornázás itt szaka-datlanul foly, s öröm nézni azt a kedve, lel-kesebést és buzgalmat, melyvel mind az elő-tornázás, mind a többiek, kik a gyakorlatok-ban naponta résztvesznek, ügyök előmozdítá-sában fáradoznak. Bakonyi Tivadar, hason-szevű orvos, ki a tornázásnak hazánkban ügy-szólván kezdeményezője, ki már két év előtt irányadó művet írt a testgyakorlat országos fejlesztésének hasznos voltáról és borderejéről az egész jövő ivadéka, ki végre egyik leg-lelkesebb kezdeményezője a torna-egyletnek, most hóban mutatja be a nagy számmal jelen volt tagoknak Seidemann Róbert urat, ki a drezdai tornamester-képződjől a szász ki-rályi tanítványt igazgatója Klor tudor ajánla-tára meghívott, hogy az egyelőre Clair Ig-nác vezetés alatt álló tornateremben az ok-tatásokat igazgassa. Seidemann ur az újabb tornarendszert fogja meghonosítani nálunk s az általa képzett előtornázók magyar nyelven vezénylik egyes csapatokat. Az érkezett tor-na-mester, mint szakértő tanító jó emléket ha-gyott maga után Norvégia fővárosában, Kir-staniában, hol e téren sikerrel működött. Nem győzi csodálni a magyar nyelv hajlekon-y-ságát s a vezénylőre alkalmas voltát; míg Norvégiában kénytelen volt a német nyelvet

*) Ő exelja szükségserűnek látta ugyan lemondá-nát benyújtani, azonban a püspökök egyházaikat oly viszonyban állván, mint a házas felek, meg a pápa ő szemszögé dőntő ítéletétől függ, ha valjon a püspök ur el fog-e válni azon püspökségtől, mely iránta oly benső tisztelettel viseltetik. Szerk.

megtartani, nálunk már készen találta a min-den testmozgásnak értelmileg is megfelelő mű-szavakat. Erre nézve a Zimányi József ál-tal „Testgyakorlatlan” ezim alatt, több főrangú urpártfogása alatt kiadott munka szol-gált alapul, nem zárván ki a további tökély-sülést, mely annál inkább remélhető, mitűn a tornázás eszméjének lelkes és számos föl-karolói közt nem egyet találunk azok sorából, kik alaposan értik a hazai nyelvet, szakava-tottak annak művelésében, és a legnagyobb örömmel lesznek közreműködők a tornázás művelésének megálapításában. Bizonyos, hogy ezen anynyi jó adalattal megindított, anynyi kitartással folytatott buzgalom meg fogja te-reمني kivárat gyümölcsseit. A tornázást nem csak kezdeményezőndi, de meg is honosítandja, meg-felelően a főnmaradás és folytonos fejlődés leglényegesebb igényének, melyek a szakava-tott gyakorlati tanító, a magyar vezénylet s a résztvevők kellő száma. A tornagyakorlatok az öt-pacírta utcazi 3 számú ház tornacsar-nokában minden este folynak 6-tól 8 óráig. A tornaterem a czélnak megfelelőleg van fűt-ve s az előhaladás már oly örömdetes, hogy napról napra szaporodik a tornázás kedvelő-i-nek száma, sőt valószínű, hogy tavaszra egy második csarnok megnyitása lesz szükséges. Kivánnak szép sikert e hasznos törekvésnek és országos elterjedést.

— A bárságban egy örült anya két leá-nyát, kik közül az egyik 11, a másik 6 éves volt, egy konyhakéssel a sző teljes értelmé-ben lecsakazta, azután önmagát is összesze-bezte, habár nem életveszélyesen. A nő már több ideje elmebeteg, s e vérengző tettet fér-je hová nem léte alatt követte el, a ki e ször-nyű tett hallatára súlyos betegségbe esett.

— De breezenben egy szerelemföltő asz-szony két embert fogadott fel, hogy azok vi-gyázzanak az ő férjére, vajjon nem jár-e más helyre, mint a hová élelemkeresé végett jár-nia kell. Az örök nagy gondnal leskelődtek a férj után több napig, de a férj teljesseggel nem szolgáltatott gyauura okot. A kékes di-jait azonban az asszony nem akarta kifizetni, mondván, hogy nem jól örködtek ura lépési fölött. Ezek tehát a hatósághoz folyamodtak, hol a kialakított díjt számukra megítélték.

— A reichsrath képviselőházának 10 dki ülésében szónygre kerülvén Rygel ismeretes indítványa, hogy a polgári s büntető törvény-hozást közös ügyeg kívánja nyilvánítani, Schmerling államminiszter ő exelja erre érdekes beszéddel válaszolt, melynek veleje az, hogy ily fontos, s az alkotmányos élet lényegét il-lető tárgyban nem lehet törvényt hozni, vala-meddig a birodalom minden tartománya kép-viselvé nincs a reichsrathban. Schmerling ur véleménye tetszést találván, az indítvány fél-revetet-t.

— A folyó hó 8-dikáról kelt „Krakauer Zig.” jelenti: Tegnapelőtt este itt két fiatal ember meggyilkolva találtatott, az első 8 ó-ra-kor a capucinusok temploma mellett levő egyik sikátorban a Pinske-külvárosban, a másik 9 óra után a Jagello utcában a kerti fal mel-lét a zeniskola és a jagello c-ilegium között. A haláltemek orvos-törvénytűszki boncolás-ra a kórházba hozattak, s annyi már meg van állapítva, hogy a meggyilkoltakat Ragawski és Chojnackiak hívták. A gyilkosok nyomoz-tatása foly. A „Kronika” e gyilkosságokat csodálatos tárgyilagossággal mondja el, a nem helyeslés vagy kárhóztatás minden nyilvánu-lása nélkül. A „Chiwi” csak sajnálatát fejezi ki alkalmasszerűségi szempontból.

— Egy angol toll arra figyelmeztet, hogy a saut-jagoi tűlzészt tetemesen felül mulja a kagosimai esemény. Nevezett japáni várost ugyanis néhány hó előtt angol tengerészek gyújták meg a lakók felett és pedig nem vigyázat'anságból, hanem előre eltűkellett szán-dékkal, teljes hideg vérről. Mult évi augusztus hóban ugyanis néhány angol hajó jelent meg Kagosima előtt, mely város több négyszög-mértföldnyi területet foglal el, bambus s pa-pírral fedett házak és 170,000 lakossal. Min-den előleges figyelmeztetés nélkül bombák, tü-zesített golyók bocsátattak 2 napon át a vá-ro-sba, s itt nem 2,000 ember veszett el, mint Sant-Jagoban, hanem legalább is 10—20,000, öregek, fiatalok, nők és férfiak, a kiket a go-lyó és tűz ért. A saut-jagoi lángok ily esettel szemközt gyöngék, halaványok.

— Egy amerikai matematikus felszá-mítá-sa szerint egy sou kamatja a Krisztus születése óta a mult év végeig 6 pcentel 11.178,110 dollárt tesz; de minden eddigi korszak szerinti értékét véve fel, s a mostani összehasonlítás s hozzávetés a kamatok kamatait, oly rendkívül nagy számot ad, hogy azt aranyvá váltna fel, 84,840,000,000 arany golyót adna ki akkorát, mint a föld. Ha ezen kamat összegét egyarányban osztanák fel a földnek ezermillió létszámára menő lakói közt, mindenikre esnék 84,840 ilyen golyó. Ha mindezen golyókat egyenes sorban egymás mellé raknák, akkor egy Parrot-féle ágyu-golyó, mely minden másodperc alatt 1,500 lábnyit halad, 74 milliárd év alatt jutna el

ezen golyósor egyik végétől a másikig. Végre, ha ama sou e század végéig mind kamatozna, kamatok kamataival e század végeig, az egész összeg aranyból egy golyóvá öntve, betöltene egész naprendszerünket, sőt túl haladná 500 millió mértföldel a Neptum csillag pályáját, mely a naptól 2,850 mértföldre esik, vagyis magában foglalná a sou és kamatai az egész mindenséget. Hát még ha oly kamatokat szá-mítana az amerikai, a minőket az erdélyi uzsorások vesznek hitelezőiktől!

— A „Boston Medic. Journal” írja, hogy az Ohio kerületben Trumbull Countyben egy nő a mult év augusztus 2-án 8 gyermeket szült egyszerre, 5 leányt és 3 fiut. Az újdonszülöt-tek mind egészségesen jöttek a világra. Az anya maga is hármas szülöttek egyike levén, 6 év előtt ment férjhez, s jelenleg 273 fontnyi testsúlyal bír. A tisztas matrona már ezélt két-szer ikret hozott a világra, s a családot e szerint 6 év alatt 12 magzattal nöpesíté. A termékeny anyának apja és anyja is ikrek voltak, s nagyanyja egyszerre 5 szülötöt ho-zott a világra. A felelősséget e szapora ca-ládról a „Boston Medic. Journal”-ra bizzuk.

— Egyik cseh lap némi panaszkodással hánnyván fel, hogy Schleswigben 500 cseh esett el; egy bécsi lap megdorgálja őt, hogy habár Csehország éppen a német szövetség tagja, melynek érdekében foly azon háboru, mégis ez ország egyik irodalmi közege a had-áldozatokban ily fősvenykedő, holott e fős-venységnek tárgya sincs, mert a háboruban még részt sem vettek a csehek, ott a magyar, gallicziai ezredek és egy német vadász zász-lóalj állottak a tüzet s szenvedték a veszte-séget.

— A birod. tanács tagjai vasárnap este a cs. kir. udv. palota kis szertartásos termé-ben fogadtattak Ő Felsőégől. Az urak s a képviselőház tagjai esti 8 óra tájban gyűlték össze, 8 óra után néhány perc múlva Ő Fel-sége ezredesi egyenruhában jelent meg, kísé-ve hg. Lichtenstein főudvarmestertől. Ő Fel-sége először az urakházának a terem jobb ol-dalán csoportosodott tagjaihoz jött, többekkel beszélgetett, s ezután fordult a baloldalon álló képviselőkhez, kik közül szintén többekkel be-szélgetést kezdett. Egy erdélyi képviselőnek Ő Felsőége sajnálatát fejezte ki, hogy az er-délyi vasut kérdése elhalasztott, de hozzá tette, hogy ez ügyre különös tekintettel lesz. Ő Felsőége emlékeztet tehetőségét ismét fénye-sen kiténtet, a képviselőket, a nélkül, hogy Hasner elnök bemutatja volna, nevükön szólítá, s mindegyiknél a viszonyok alapos ismeretét tanúsítá. A fogadtatás alatt büsítők ezogáltat-tak ki. 10 óratájban Ő Felsőége elhagyta a termet, s a birod. tanácsosok is eloszlottak.

— Radnóthól febr. 13-ról következő le-velet veszülk: Falvánkban folyó hó 11-kén következők esett ada előt magát: Ugyanis egy csapó utász lehozott az idevaló mészáros-hoz egy 2 éves tulkot, hogy venné meg; a mé-száros meg is alkudt vele, de a pénzt még nem fizette volt meg, hanem elmaradtak együtt az a'domásra. Ez alatt a tulkot, minthogy már otthon is beteg volt, elérte a vesztettség s a mészáros, minthogy a kötelezvényében is ki-van kötvé, hogy beteg marhát nem szabad levág-nia, a tulkot visszaadta gazdájának; az utász pedig nem merte megkötni a tulkot, s a tulok, minthogy a mészárosnak gyenge ke-rítése volt, kiszabadult az utászra s ordítva rohant emberek és kutyák után, 3 embert le is vert a szarvaival, s egyet a 3 közül, a kit utóljára vert le, taposni kezdett lábával, pe-dig a fejébe már két vasvilla belé volt ütve, de még annál inkább dühöngött. Végre kisza-badult az ember körmei közül és az össze-csoportosult ember tömegnek sikerült a tulkot levérni és egy ember a bárdjával nyakát szegte. Csakhamar ezután a falu előljárósága jelen-tést tön, az éppen itt helyt lakó szolgabíró-urnál, a ki azt méltóztatott rendelni, hogy a tulkot temessék el oda, a hol lejtőttek. A falu előljárósága vaken engedelmessékedt a szolgabírói parancsnak, de a helybeli ev. ref. egyház előljárósága, minthogy a tulok éppen az iskolaház és ezintem mellett volt levité, protestált, hogy oda ne temessék, mivel káros az iskolába járó gyermekekre nézve, de bot-ráukoztatóltag hat a hallgatokra nézve is, mi-vel a hallgatók nagyobb része most is inkább megy a korecsmába, mint az Isten házába, s ez által még inkább elidegenedik a templomba járástól; de a t. szolgabíró ur erre semmit se ügyelt, nem is ügyelte a nép zugását és ál-talános roszalását, hanem azt felelte az egyház előljáróságának, hogy annak úgy kell lennie, a hogy ő parancsolta. De a parancs még sem teljesedett, mivel a föld ott, a hová akarták temetni az állatot, annyira meg volt fagyva, hogy teljességgel nem lehetett oda gödröt ásni és így kénytelenek voltak kivinni a falu vé-gire.

Időjárásunk most kedvező, de a mult hó-napban itt is nagy hidegek voltak, úgy hogy kinek füle, kinek orra fagyott le és Csapó és Radnóth között egy keresek ember megfagyott; a kutak szinte fenekig befagytak, s különö-sen a nép alsóbb osztálya sokat szenved-

dett, mivel nincs mivel tüzelnie s házaikban annyira hidegek voltak, hogy éjjelre a korszokban a víz befagyott. De ezenkívül nagy nyomorban is van a nép alsóbb osztálya, mi-vel alig van mit enni és az executio a tava-lyi hátralékért már 23 napja, hogy nyakun-kon van, s annyira menek már, hogy az adó miatt sokan földjeiket és belső telkeiket ad-ják el, és egyrésze nincs mit adjon emi a katonáknak is, ugy annyira, hogy a katonák elmennek a collector urhoz, hogy nekik más szállást rendeljenek, mivel különben éhen ha-lnak meg. Így Isten tudja, hogy mi lesz a szegény néppel és mindnyájunkkal. N. L.

Hálás köszönet.

Lukafalvi és ilenczfalvi ev. ref. egyesült ekkleziának a kor igényei és gyermekeink számának megfelelő új iskolaházat szándé-kozván építeni, az ennek helyiségeit a tem-plommal szembe vásárolt föld tagasbítására, lukafalvi birókos kölküllővári uradalmi tiszt tekintetes Mátyás Miklós urtól pénzért kérte, mintegy 300 □ öl terjedelmű földet, de a tisz-telt ur kegyes volt azon földet a szent ezelra ingyen adományozni, és ezáltal ekkleziánk egyedül a hivek buzgóságán alapult pénztárát 50 oszt. frt kiadástól megkímélni.

Mely kegyes adományért, kedves és szí-ves kötelemnek ismeri ekkleziánk a távolban is a köz édes anyáról el nem feledkezett jó fiának az egész haza és anyaszentegyház szí-ue elő t hálás köszönetét nyilvánítani.

Isten éltesse és áldja meg a tekintetes urat és ezen kegyes adománya, valamint ekkle-zsiánk jegyzőkönyvébe s szíveinkbe, úgy le-gyen beírva az élet könyvébe.

Az egyesült ekkleziák közgyűlése megbí-zásából — Rákosi Lajos s. k. luka ilencz-falvi ref. pap, Mátyás János s. k. főcura-tor, Vásárhelyi Lajos m. k. megyegyűző.

Nemzeti színház. Hétfőn, febr. 15-én:

„A varázsfátyol.” Regényes tündéri vigjáték 3 felv. Scribe után ford. Szerdahelyi, zenéjét Titl Emil. Szabó Pepi (Margit), Komáromi (Muftádan) és Tóth Jenő (Albert) jól vitték szerepeiket, Ujfalusi né (Zelia) érzőssel szá-valta szerepét; az egész játék elég élvezegő volt, s a darabban előforduló „Kócsa” táncz megapsoltatott, ugyszintén az érdekes tájké-pek sem téveszték hatáslukat.

Kedd, febr. 16-án: „Bálj.” Opera 5 felv. Irta Scribe, zenéjét Auher. Fekter és Fejérvári Marí ma is kiünnök voltak, Szabó Pepi is, mint a herceg apródja, kedves je-lenség volt; hanem azt nem tudjuk, vajlon Tóth Jenő miért lépteti fel a rendezőség annyiféle szerepben, ma operában, holnap drá-mában, azután vigjátékban meg operettben, ho-lott a mint észrevettük, az ő szerepköre álta-lában olyan könnyelmű széles ifjak stb. s azonkívül még néhány nehezebb drámai szere-pet sem ejt elégszen; sokkal jobb lenne mind reá, mind a közönségre nézve, ha csak egy bizonyos meghatározott szakmában tökéle-títné magát, mint hogy mindenhez hozzá kap-kodva utóljára is „ex omne aliquid, e toto nihil” legyen az eredmény. Egyébiránt Tóth Jenőnek, kit mi igen igényező s szorgalmas színésznek ismerünk, csak dícséretére válik, hogy annyira képes, habár nem is tökéletes egyikben sem, pedig más körülmények közt az lehetne. Az egész opera elég jól ment, valamint a zenekar is jól működött. Közönség közönséggel r.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, febr. 15.

A felsőház mai ülésében Strutheden felhozta, hogy Anglia régi, még fel nem bomlott szerződé-seknél fogva biztosította Dánia területi épsé-gét s azért fenn is kell azt tartania. Erre Rus-sel lord a következőleg felelt: Még most nem időszerű ezt a biztosítási kérdést vitatni; de szükségleten is, mintán Németország nagyhatalmasságai jan. 31-i sürgönyükben kifejezet-ten fentartják Anglia területi épségét. Csak akkor kellend Angliának kijelentenie, mikép-pen akar fellépni, mint az 1720-i szerződések biztosítója, ha az augusztinbóri hercegnek Bajorország által javasolt elismerését Austria és Poroszország is elfogadná. Egyelőre jobb békés megoldási kísérleteket tenni, mint fo-nyegelőleg hivatkozni régi biztosítási kötele-zettségekre Austria és Poroszország tudják, hogy a hercegségek, a nagyhatalmak bele-egyezése nélkül nem szakíthatók el Dániától.

Az alsóházban D'Israeli interpellációjára Layard altáikár ezt felelte: „A fegyverszüneti javaslatra nem jött kedvező felelet, s egyelőre nem valószínű, hogy elfogadják.”

Egy dán fregát, a mely egy porosz szá-lítóhajót elfogott, tegnap este Plymouthnál horgonyzott, s az az utasítása, hogy porosz, osztrák, hannoverai, bremai és lübecki hajókat fogjon el.

A „Morning Post” szerint az az erődített

vonal, a mely mögé a dánok visszavonultak, valóban bevehették. Schleswigben tehát még korán sincs a háború befejezve. Nem véve számba a roppant erős düppeli sáncokat, a dán sereg támasztogya nyerni a hajóhadban, s ekkor számos hónapig folytathatja a védelmi háborút. S a mi Fridericiát illeti, ez ugyanazon viszonyban áll Fühnen szigetéhez, mint Düppel Alsenhez. A berlini felhivatalos lapok ama nyilatkozatára, hogy a háború a szerződéseket megszünteti, ily megjegyzést tesz a „Morning Post”: „E nyilatkozat éppen nem lep meg minket, hanem csodálatos világosságot vet a porosz kormány hűségére és szótartására. Az események gyorsan lépnek előre, s a függöny oly bizonyos dráma előtt vonul fel, a melyet Európában 50 év óta nem játszottak.”

Francziaország. Páris, febr. 13. Hírszerint Austria és Poroszország követi Drouin de Lhuys urnak azt nyilvánították, hogy kormányai, Schleswig elfoglalása után is a londoni szerződések alapján fognak eljárni.

Különb az itt uralkodó hangulat éppen nem mondható valami kedvezőnek a dánok irányában. Sőt a császár környezetének jel-szava „skandinávi unio.”

Az Angliához való szíveskedés közlekedés folyását legérdekesebb tárgya a napi politikának; s azt hiszik, hogy attól a naptól kezdve, a midőn Franciaország az elbai hercegségek kérdésében Angliához csatlakozik, a lengyel kérdés igen fontos szerepet fog játszani, a mely akkor már nemcsak a 6 pont formulázására s a sürgönyváltásokra fogna szorítkozni.

Másfelől az is áll, hogy a senatus 12-iki ülésében a lengyel comité 30 tagja által aláírt kérvényt, a melyben újból is csak azt kéri, hogy Franciaország ismerje el a lengyeleket hadviselőfőnek, Vincent báró meleg szavai daczára, nagytöbbséggel félrevetették s napi rendre tértek át.

Németország. Frankfurt, febr. 13. A mai rendkívüli szövetségülésben jelentették, hogy Altonai porosz hadak szállottak meg. Hake tábornok utasítást kért. Szászország in-ditványozta, hogy a szövetség tekintélyének fenntartása végett küldjenek elegendő számú csapatokat Holsteinba. Austria, Poroszország és más kormányok felvilágosítást adtak a dolog állásáról.

A holsteini választmány által közelebről beadott javaslat így hangzik: „A magas szövetségülés határozza el 1) hogy az 1852-i május 8-án Londonban a végett kötött szerződés, hogy a dán király uralma alatt akkor egyesülve volt államokra nézve új örökösödési rendet állapítsanak meg, a német szövetséget nem kötelezi; 2) hogy ama szerződés kivitele nemcsak a későbbi események s a dán királyi kormányok a dán hercegségek irányában

követett magatartása által lehetlenné vált, hanem a német szövetség nincs is abban a helyzetben, hogy azt a szerződést most, utólagos elismerés útján, határozatai alapjául vegye; 3) hogy ennél fogva a IX. Keresztély dán király által Direckinek-Holmfeld bárónak adott s a nov. 28-ai szövetségülés elébe terjesztett felhatalmazvány el nem fogadható; 4) sőt inkább a holsteinlaenburgi alkotmánygyben kinevezett választmány utasítandó, hogy lehető sietőséggel készítsen és terjeszsen elé javaslatot a Holstein és Laenburg hercegségekből örökösödést illetőleg, a nélkül, hogy az 1852-i május 8-i szerződést tárgyalásai alapjául venné.”

A harcztéről írják, hogy a düppeli sáncok előtt e hó 10-én reggel kezdődött meg a csata, s délig 200 dán fogoly s két zászló-alji lobogó került az egyesült sereg kezébe. A poroszok 80 halottat és számos sebesültet veszítettek. A düppeli sáncok bombáztatása ugyanaz nap déli 1 órakor kezdődött; a lakosság Sonderburgba menekült. A dánok 84 fontos ágyúból kártécsal tüzelték. A Sundba dán ágyúnaszádok érkeztek, a melyek még 10-én délután megkezdették két ágyúval a tüzelést. Flensburg előtt dán hadihajó jelent meg. Egy másik tudósítás szerint a düppeli sáncok előtt kezdett csata déli fél szünni kezdett, csupán a dánok ágyúinak dörrenései voltak időközönként hallhatóak. Frigyes Károly porosz herceg főhadiszállását Gravensteinba tette át. A Gravensteinba vezető út minden-nemű csapatok egész sora fedi. A düppeli sáncok ellen az első roham folyó hó 12-re volt határozva, azonban gyalogsági roham csak úgy lehetséges, ha a dán hajókat leszerelhetik, mert ezek védik a sáncok oldalát. Az osztrák Windischgrätz dragonyosok egészen Fredericia alá nyomultak.

Az osztrák-porosz hadsereg által eddig tett szálmányt 100 ágyúra, 300,000 mész-széna és szármára, 1200 mész lőporra s kilencz hajó-tehernyi szállomásra és más élelmi szerekre teszik. A dán foglyek száma mintegy 800, s ezenkívül Schleswigben 2000 sebesült fekszik.

Dánia. Kopenhága, febr. 13. A birodalmi gyűlés mindkét házának tegnapi ülésében egyhangulag a következő tartalmu közszóntást szavazták meg a hadsereghez:

„A dannevirke fel van adva! A dán birodalmi gyűlést meglepte és megsomorította a tudósítás; de a jövőbe vetett reményét nem csökkentette, s annál kevésbé fogja csökkenteni a hadseregét is. A dán hadseregnek kard-csapás nélkül kellett Holsteint odahagynia, kitéve az ellenség és a nép gunyjának; de visszavonulásában tökéletes rendet tartott s méltóságteljes nyugalmat tanusított. Hat hétig kellett azután hűdeget, fáradalmat és nélkülözést tűnie, s mindamellett hű maradt magához s ohajtva várta a harc napját. A harc elkezdődött, s a történet ítéletekben mindenki

teljesítette kötelességét, s vidám bátorsággal ment a tűzbe. A dán országgyűlés ezért közszóntet szavaz a dán hadseregnek. A dannevirke fel van adva, de a dán országgyűlés soha sem vesztí el a dán hadseregbe, a maga fiai és testvéreibe helyzet bizodalmit. Eljen a hadsereg!”

A dán követ Londonban folyó hó 11-kén jegyzéket nyújtott át Russel lordnak, a melyben a dán kormány az angol, francia, orosz és svéd kormányok segítségét hívja fel Schleswig visszafoglalására. A jegyzék tartalma a következő: Holstein és Schleswig egészen különböző két kérdés. A dán korona jogzimeit e birtokra, különböztök. A mi Schleswigt illeti, ennek birtokát a dán korona számára az előbb említett négy hatalmasság még 1720-ban biztosította. A dán kormány tehát a szerződésből származtatja a Schleswig beolvastására vonatkozó jogot.

Még nevezetesebb az a közlemény, hogy a turini kormány egy, folyó hó 6-ról kelt sürgönyben kilátásba helyezte a kopenhágai kabinet előtt Olaszország fegyveres segédelmét bizonyos közösen megállapítandó feltételek alatt, és arra az esetre, ha azt a dán kormány igénybe akarja venni. A dán kormány Turinban is átnyújtotta a fentebb említett négy hatalmassághoz folyó hó 11-ről intézett sürgöny másolatát.

Ujabbak. Berlin, febr. 16. A „Nordd. A. Ztg.” írja: Hivatalos tudósítások szerint a dán hajók parancsot kaptak, hogy minden német szövetségi állam hajóit fogják el. Ez által meg van zárólva az a hír, mintha Dánia némely állam hajóira nézve kivételt tett volna az érintett rendszabály alól.

— Hamburg, febr. 17. Egy Kopenhágából Londonba intézett hivatalos sürgöny szerint bizonyosnak tekinthető, hogy Dánia

oly fegyverszünetet, a melynek alapja a schleswigi continens kiürítése lenne, nem fogad el. A „Dagbladet” is ezt erősíti.

— Altona, febr. 17. A „Schlesw. Holst. Ztg.” jelenti: Az osztrák polgári biztos gr. Revertera Flensburgban azt mondotta, hogy a schleswig-holsteiniak minden kívánata teljesül fog, csupán a Dániával való személyi uniót nem lehet felbontani.

— A lengyel határszélről jelentik febr. 17-ről: Az orosz kormány Varsóban megparancsolta a Bernád szerzeteseknek, hogy zárdajukat három nap alatt ürítsék ki. A kormány börtönné akarja átalakítani. A szerzet kijelentette, hogy csak erőszaknak fog engedni.

Bécsibörze Februárius 17-én: Nemzeti kölcsön 79.15. 5% Metalliques 71.60. Bank-részvény 774.—. Hítel részvény 188.—. Váltó Londonra 118.70. Ezüst 118.—. Arany 5.71. 1860 diki Állam kölcsön 91.90.

Februárius 15-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 74.—. Erdélyi 71.—.

Bejegyzett gabnaárak a pesti gabona-csarnokban febr. 9-én.

Osztrák mérő.	Osztrák értékben.	Suly, font.	ft	kr.	ft	kr.
Buza bányai ...	87 88	—	—	—	—	—
„ tiszai ...	86—88	5	35	5	55	—
„ fehérmegyei ...	85—87	5	20	5	45	—
„ bácskai ...	85—86	5	15	5	20	—
Rozs ...	77—79	3	65	3	70	—
Árpa serfőzésre ...	70—71	3	10	3	20	—
„ étetésre ...	65—68	2	90	3	—	—
Zab ...	42 44	2	20	2	25	—
Tengeri ...	82—84	3	50	3	55	—
Köles ...	—	3	50	3	60	—
Repeze ...	—	5	50	6	—	—

Erdélyi		Alsó ausztriai mérő: vagy is két nagy véka.					Marhab. fontja.
		Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Törökbúza.	
piaczi árak:		k r a j c z á r o k b a n .					
Abrudbánya január	15.	440—400	—	—	180—170	320—300	10
Beszterce február	9.	300—260	200	180	130	200	9
Brassó „	5.	294	148—140	146—132	100 94	154	13
Dézs február	9.	320—300	230—210	—	150—130	220—210	11
K. Fehérvár „	6.	405	280	—	180	256	13
Kolozsvár február	18.	316	210	—	150	250	14
M. Vásárhely február	11.	310—320	240—210	—	112	198	10
N. Enyed „	11.	336—316	200—126	—	168—120	240	12
Szamosújvár február	15.	360—320	260—220	—	130—120	230—220	12
Szászváros január	2.	400—380	300—280	—	120—110	225—220	11
Sz. Régen február	11.	336—300	210—200	180 170	130—120	208—200	12
N. Szeben „	9.	373—320	217—213	200	160—147	227 213	14
Sz.-Udvarhely „	9.	320—310	154—145	—	100 92	160	10
Torda február	13.	362—346	216—210	160—150	146—140	240—130	12

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

Főnyeremények: 14-szer 50,000 ft., 54-szer 40,000 ft., 12-szer 35,000 ft., 23-szor 15,000 ft., 35-ször 10,000 ft., 40-szer 5,000 ft., 58-szor 4,000 ft., 366-szor 2,000 ft., 1944-szer 1,000 ft., 1777-szer 250 ft., legkisebb nyeremény 48 ft. — Az egész nyereményösszeg tészen 400,000 forintot.

Egy sorsjegy ára a fennebbi lúzára 8 ft. 6 együttes n 15 ft. o. é. A hivatalos sorsszűzai lajstromok, valamint játéktérvek mindenkin-k ingyen és bérmentesen szorgálatnak ki.

A szives megrendelések készpénz beiktulás mellett legpon'osabban teljesíttetnek. Ifj. LINDHEIMER JAKAB állampapír kereskedése, majnai Frankfurtban.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésben Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban k a p h a t ó:

Közkedvességü magyar zenemű!

OLASZHON köszöntése MAGYARHONHOZ.

Suppé F. után.

Zongorára átírt **Berecz Ede.** Ára 90 kr.

Régi magyar vitézi énekek és egyes dalok. XVI-dik, XVII-dik XVIII-dik századbéli eredeti kéziratokból és régi szűszort nyomtatva nyokból egybegyűjté s jegyzetekkel ellátta Thaly Kálmán.

Toldalak: A bujdosó Balassa Bálintnak két eddigéle ismeretlen költeménye. 2 kötet 4 ft.

Edmund és Cousineja. Regény. Paul de Kocktól. Fordította Hang Ferencz. Ára 80 kr.

Egy tengerész kalandjai. Regény id. Dumas Sándortól. Fordította Hang Ferencz. Ára 80 kr.

Novellák. Mühlbach Luizától. Fordította Hang Ferencz. Ára 80 kr.

Eredeti és fordított beszélek. Szabó Richárdtól. Ára 1 ft 40 kr.

Dunanan apó és fia utazása. Operette Offenbach Jakabtól. Potpourri . 1 ft. Négyes . 60 kr. Polka . 40 kr.

Orpheus-négyes. Zongorára Strauss Jánostól. Ára 54 kr.

Szöllő-mivelés (az ugaros) minden eddigi szöllő-mivelés módjához alkalmazva összejegyezte 15 évi tapasztalat alatt egy atya fia számára. Ára 70 kr.

HIVATALOS.

Sz. 419. 1864.

(33)

(2—3)

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye ideiglenes törvényszéke közhírré teszi, miszerint a pesti királyi váltó törvényszéknek 1864. januarius 25-kén 4172. sz. kelt végzése által nagykereskedő Kern Imre felperesnek a gróf Csáky György csödtömege miut alperes ellen, felperesnek 23,000 ft. o. é. váltótörke követelése, ennek és pedig 11500 ft. után 1862. januarius 18-tól, 11500 ft. után pedig 1862. február 15-től járó 6% kamatai, 353 ft 79½ kban megittt egy jelenleg 45 ft 12 kban megállított és ezutáni végrehajtási költségek erejéig alperesi csödtömegnek már bírólilag lefoglalt 26,860 ft. és 6089 ft 50 kr o. é. becsült marhák, gazdasági eszközök és gabona nemtekből álló ingóságainak végrehajtási árverezése elrendeltetvén, ezen árverezés fogatatosítása végett határnap tűztetik ki folyó 1864. ik év Április 18-kára és következő napjaira és május 9-kére és következő napjaira d. e. 9 órára N. Almáson az uradalmi kastélyban, miről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítetnek, hogy az elárvezendő ingóságok az első határnapon csak becsárban vagy azon feljűl, a másodikon azonban becsáron alól is a többet ígérőknek készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Nemes kolozsmegye törvényszékének 1864. február 9-kén tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

Haszonbérlet.

(34)

(1—3)

Biharmegyeében, Nagyváradhoz egy, a pesti-nagyvárad-debreczeni vasúthoz pedig fél posta állomásokra, Sárreji járásban fekvő gróf Csáky család fiági **Bereg-Böszörmény-Körösszeg-Apáti** egyesült uradalmait, melyekhez tartoznak, Bereg-Böszörmény, Körösszeg-Apáti egész, egy Körösszeg egy harmadrész községi, továbbá Kis-Tóti, Nagy-Tóti, Boldogasszonytelki, Kenizi, Körömsdi és Szöcsküdi pusztabeli tagosított birtokok, melyek 1100 □ ölelkel számítva 26584 hold kiterjedésűek, hozzájuk tartozandó minden királyi kisebb haszonvélti jogokkal, gazdasági és laképületekkel, folyó 1864-ik esztendő szeptember 1-ső napjától számítandó **tizenkét esztendőkre** szabad kézből s alku mellett, akár együttesen, akár minden birtok test különösen **haszonbérbe adandók; értekezhetni,** sőt egységes sítikélesé esetében szerződni lehet **f. 1864-ik év június utolsó napjáig** családi teljes meghatalmazott gróf Csáky János urral Kassán, gróf Csáky László urral Pesten, gróf Csáky Agoston urral Iglón, kiknél, valamint uradalmi ügyvéd Baróthy Pál urral Nagyváradon, egy tisztartó Sebő Ignác urral Bereg-Böszörményben, hol postaállomás is vagon, a bérleti feltételek megtekinthetők.

(31)

(5—6)

Folyó 1864-ik év február végén

történik a bádeni vasutpálya állományának sorshuzása. **Ezen sorsjegyek eladása minden államban törvényesen meg van engedve.**

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)